

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 21.10.2015
COM(2015) 603 final

2015/0250 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

**o določitvi ukrepov za postopno vzpostavitev enotnega zastopanja euroobmočja v
Mednarodnem denarnem skladu**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

Euroobmočje je veliko odprto gospodarstvo z mednarodnimi političnimi odgovornostmi. Gospodarski in finančni pomen euroobmočja ter enotna monetarna in tečajna politika pomenita, da so politične odločitve in gospodarski razvoj euroobmočja vedno pomembnejše za svetovno gospodarstvo.

Politični pomen euroobmočja se je v zadnjih letih močno povečal. Evropski semester je s sprejetjem tako imenovanega zakonodajnega šesterčka in dvojčka¹ ter Pogodbe o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji² povezal, okrepil in razširil spremljanje politik držav članic na ravni EU na ključnih makroekonomskih in proračunskih področjih. Evropski mehanizem za stabilnost je bil vzpostavljen kot stalni mehanizem za reševanje kriznih razmer v državah euroobmočja. Unija je vzpostavila tudi bančno unijo s centraliziranim nadzorom in reševanjem bank v euroobmočju, ki je odprta za vse druge države članice.

Hkrati pa zunanje zastopanje euroobmočja ni sledilo temu razvoju. Napredek, dosežen pri nadaljnjem notranjem povezovanju euroobmočja, se mora odraziti tudi navzven, predvsem pri doseganju napredka na področju enotnega zunanjega zastopanja v Mednarodnem denarnem skladu (MDS). EU (euroobmočje) ima izključno pristojnost ali pristojnosti, ki jih deli s svojimi državami članicami, na številnih področjih, ki jih zajema Statut Mednarodnega denarnega sklada.

MDS je prek svojih posojilnih instrumentov in nadzora pomemben akter v svetovnem ekonomskem in finančnem upravljanju. Skupaj s Komisijo in Evropsko centralno banko (ECB) je imel ključno vlogo pri oblikovanju in izvajanju programov za reševanje držav članic, ki jih je prizadela finančna in dolžniška kriza. Poleg tega okrepljen okvir upravljanja za usklajevanje ekonomskih politik in opazno zblíževanje regulacije in nadzora finančnega sektorja v okviru bančne unije pomenita, da bo moral MDS pri ocenjevanju nadzora in kriznega upravljanja v euroobmočju v prihodnosti upoštevati več kot samo nacionalne vidike.

Učinkovito zastopanje euroobmočja bi omogočilo, da bi euroobmočje v MDS posredovalo enotno sporočilo glede vprašanj, kot so programi in pregledi, ekonomska in fiskalna politika, makroekonomski nadzor, tečajne politike in finančna stabilnost. Skladnejše zastopanje bi koristilo tudi tretjim državam, zlasti zato, ker bi euroobmočje tako močnejše in bolj dosledno prispevalo h globalni ekonomski in finančni stabilnosti.

Komisija je oktobra 2014 v delovnem programu za leto 2015³ napovedala, da namerava obravnavati zunanje zastopanje euroobmočja v okviru poglobitve ekonomske in monetarne unije.

V skladu s poročilom petih predsednikov o dokončanju ekonomske in monetarne unije⁴ iz junija 2015, je močnejši mednarodni glas sestavni del tekočih prizadevanj za izboljšanje ekonomskega upravljanja euroobmočja. V poročilu so poudarjene zlasti pomanjkljivosti v zvezi z zastopanjem euroobmočja v MDS, kjer euroobmočje kljub pomembnemu napredku na področju nadaljnjega usklajevanja evropskih stališč še ni zastopano z enotnim glasom.

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-318_sl.htm.

² Pogodba o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji, 1. februar 2012: <http://www.consilium.europa.eu/sl/european-council/pdf/treaty-on-stability-coordination-and-governance-tscg/>

³ COM(2014) 910: Priloga 1 k delovnemu programu Komisije za leto 2015, 16. december 2014, http://ec.europa.eu/atwork/pdf/cwp_2015_new_initiatives_sl.pdf.

⁴ Poročilo petih predsednikov z naslovom Dokončanje evropske ekonomske in monetarne unije, 22. junij 2015, http://ec.europa.eu/priorities/economic-monetary-union/docs/5-presidents-report_sl.pdf.

Načrt Komisije za poglobljeno in pravo ekonomsko in monetarno unijo⁵ je že določil številne prednostne ukrepe za krepitev in utrditev zunanjega ekonomskega zastopanja euroobmočja. V njem je predlagan večji poudarek na MDS zaradi njegove ključne vloge v okviru mednarodnega ekonomskega upravljanja. Zunanje zastopanje je bilo navedeno med predlaganimi prednostnimi kratkoročnimi ukrepi. Tudi Evropski parlament je pozval k enotnemu zunanjemu zastopanju euroobmočja⁶.

Leta 2006 se je Svet ECOFIN dogovoril, da bo prehod na enotni sedež euroobmočja v MDS dolgoročnejši cilj. Države članice so v zvezi s tem menile, da bi do enotnega sedeža euroobmočja v prihodnosti lahko prišli na različne načine, vključno s pristopom, ki vključuje začasne korake.

Zato se v tem predlogu predlaga prehod na enotno zastopanje euroobmočja v MDS s predsednikom Euroskupine kot predstavnikom euroobmočja. Za doseganje tega cilja določa postopen pristop, ki vključuje vmesne prehodne korake za zastopanje v Mednarodnem monetarnem in finančnem odboru (IMFC) in Izvršnem odboru MDS. Takšni prehodni koraki bi vključevali dodelitev statusa opazovalca euroobmočju, ki bi ga zastopal predstavnik države članice euroobmočja, ki je že članica Odbora, v povezavi s Komisijo in Evropsko centralno banko (ki ima trenutno v Izvršnem odboru MDS status opazovalke). Poleg tega bi bilo treba okrepiti postopek usklajevanja za oblikovanje skupnih stališč, da bi imeli sistematične skupne izjave za vsa vprašanja v zvezi s politiko, državami in nadzorom v okviru MDS, ki so pomembna za euroobmočje. Cilj teh korakov bi morala biti tudi krepitev sodelovanja euroobmočja z državami članicami, ki niso v euroobmočju, pri vprašanjih v zvezi z MDS. Opozoriti je treba, da bo zunanje zastopanje euroobmočja odvisno tudi od prihodnjega statusa euroobmočja v MDS, ki mu ga bodo države članice MDS pripravljene podeliti.

- **Pravna podlaga**

Člen 138(2) PDEU določa sprejetje ustreznih ukrepov za zagotovitev enotnega zastopanja v mednarodnih finančnih institucijah in na konferencah. Cilj te določbe je doseganje močnejšega in enotnega zastopanja euroobmočja glede na to, da je učinkovitost trenutnih neformalnih ureditev za zastopanje euroobmočja ocenjena kot nezadostna. Kot prvi korak se lahko ta določba uporabi za zastopanje euroobmočja samo znotraj MDS. V predlog bi bilo treba vključiti tudi določbe, ki bi euroobmočju omogočile boljše usklajevanje oblikovanja njegovih stališč znotraj MDS, saj so potrebne in povezane s ciljem enotnega zastopanja. Naveden je tudi sklic na prvi odstavek člena 138 PDEU, ki Svetu omogoča, da določi skupna stališča o zadevah posebnega pomena za ekonomsko in monetarno unijo znotraj pristojnih mednarodnih finančnih institucij in konferenc.

Člen 138(3) PDEU določa, da lahko pri glasovanju za sprejem tega predloga sodelujejo samo člani Sveta, ki predstavljajo države članice euroobmočja. Svet ukrepa po posvetovanju z Evropsko centralno banko.

Istočasno se je Komisija odločila, da umakne Predlog Komisije za sklep Sveta o zastopanosti in sprejetju stališča Skupnosti na mednarodni ravni v okviru ekonomske in monetarne unije

⁵ Načrt za poglobljeno in pravo ekonomsko in monetarno unijo – COM(2012) 777, 30.11.2012, http://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:6ed5f706-fda6-492c-895b-4b5e8a25648a.0008.03/DOC_2&format=PDF.

⁶ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 25. oktobra 2011 o globalnem gospodarskem upravljanju (2011/2011(INI)), <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P7-TA-2011-0457+0+DOC+PDF+V0//SL>.

COM(1998) 637 final, ki ni bil sprejet in je z uvedbo eura in začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe zastaral⁷.

⁷

Predlog za sklep Sveta o zastopanosti in sprejetju stališča Skupnosti na mednarodni ravni v okviru ekonomske in monetarne unije – COM(1998) 637 final, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:51998PC0637&from=FR>.

Predlog

SKLEP SVETA

o določitvi ukrepov za postopno vzpostavitev enotnega zastopanja euroobmočja v Mednarodnem denarnem skladu

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 138 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije⁸,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke⁹,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Za zagotovitev enotnega zastopanja in skupnih stališč Unije pri izvajanju njenih pristojnosti v zvezi z državami članicami euroobmočja (v nadaljnjem besedilu: euroobmočje) znotraj mednarodnih finančnih institucij se lahko sprejmejo ustrezni ukrepi.
- (2) Euroobmočje je veliko odprto gospodarstvo z mednarodnimi političnimi odgovornostmi.
- (3) Unija ima izključne pristojnosti glede monetarne politike za države članice euroobmočja. Poleg tega se za ekonomske, fiskalne in finančne politike držav članic euroobmočja uporabljajo okrepljeni mehanizmi Unije za usklajevanje in nadzor.
- (4) Kot opozarja poročilo Dokončanje ekonomske in monetarne unije, objavljeno 22. junija 2015 (v nadaljnjem besedilu: poročilo petih predsednikov), so zaradi gospodarske in finančne velikosti Unije ter njene enotne monetarne tečajne politike za večino njenih članic njene odločitve politike in gospodarska gibanja čedalje pomembnejši za svetovno gospodarstvo. Poročilo je pozvalo tudi k konsolidaciji zunanjega zastopanja euroobmočja.
- (5) Zato mora euroobmočje polno sodelovati na področju mednarodne monetarne, ekonomske in finančne politike, zlasti v Mednarodnem denarnem skladu, ki je temeljna organizacija mednarodnega monetarnega in finančnega sistema.
- (6) Vendar so članice MDS posamezne države. Posledično euroobmočje v Skladu in njegovih organih ni zastopano kot en član. Trenutno lahko dve državi članici euroobmočja imenujeta vsaka po enega izvršnega direktorja, druge države članice euroobmočja pa so razpršene po šestih volilnih skupinah z več državami. To euroobmočju preprečuje, da bi v MDS učinkovito in enotno izražalo svoja stališča. Spodkopava tudi uspešnost sodelovanja med MDS in euroobmočjem.

⁸

⁹ ...

- (7) Nedavno okrepljeni okvir upravljanja za usklajevanje ekonomskih politik in opazno zbliževanje regulacije in nadzora finančnega sektorja v okviru bančne unije pomenita, da bo moral MDS pri ocenjevanju nadzora in kriznega upravljanja v euroobmočju v prihodnosti upoštevati več kot nacionalne vidike. Učinkovito zastopanje euroobmočja bo omogočilo tudi, da bo euroobmočje v MDS posredovalo enotno sporočilo glede vprašanj, kot so programi finančne pomoči in pregledi, ekonomska in fiskalna politika, makroekonomski nadzor, tečajne politike in politika finančne stabilnosti.
- (8) Ne glede na možnost poznejšega polnopravnega članstva euroobmočja bi bilo treba sprejeti ukrepe, ki bi euroobmočju omogočali, da ima v MDS enoten glas, in sicer ob upoštevanju trenutne strukture članstva MDS.
- (9) Cilj bi moralo biti enotno zastopanje z enim sedežem za euroobmočje v vseh organih MDS, hkrati pa bi države članice euroobmočja ohranile svoj trenutni delničarski status v Skladu. Komisija bi si morala prizadevati za doseganje tega cilja.
- (10) Rok za uresničitev takšnega enotnega zastopanja v MDS bi se moral ujemati s časovnim načrtom za zadnjo stopnjo postopka iz poročila petih predsednikov za dokončanje ekonomske in monetarne unije.
- (11) Navedeno enotno zastopanje bi moralo spremljati boljše usklajevanje stališč, ki naj se zastopajo v MDS, hkrati pa bi si bilo treba prizadevati, da bi euroobmočje bolje sodelovalo z državami članicami v MDS, ki niso v euroobmočju.
- (12) Dokler enotno zastopanje euroobmočja znotraj vseh organov MDS ni doseženo v celoti, bi bilo treba sprejeti prehodne ureditve, da bi euroobmočje znotraj MDS, zlasti v Izvršnem odboru MDS in Mednarodnem monetarnem in finančnem odboru, predstavljalo bolj usklajena stališča.
- (13) V Izvršnem svetu bi bilo treba formalizirati trenutno prakso, da en od trenutnih izvršnih direktorjev iz držav članic euroobmočja zastopa interese euroobmočja. Poleg tega bi moral glede na to, da Evropska centralna banka v skladu s Sklepom št. 12925-(03/1) MDS v skladu s členom X Statuta Mednarodnega monetarnega sklada zaradi svojih nalog v Evropskem sistemu centralnih bank že zdaj pošilja svojega predstavnika kot opazovalca na nekatera zasedanja Izvršnega sveta, ta status ECB kot opazovalke koristiti euroobmočju kot celoti. Takšen enoten status opazovalca v Izvršnem odboru bi za euroobmočje kot celoto omogočil pokrivanje celotnega obsega zadev v zvezi z euroobmočjem. To bi euroobmočju omogočilo tudi, da bolje organizira svoje zastopanje v vlogi opazovalca.
- (14) O statusu euroobmočja kot opazovalca bi se morali z MDS pogajati predsednik Euroskupine, Komisija in ECB.
- (15) Komisija in ECB sta že opazovalki v IMFC. Sedanje izjave, namenjene njegovim spomladanskim in letnim zasedanjem, bi morala nadomestiti izjava predsednika Euroskupine za euroobmočje.
- (16) Vsa prizadevanja bi morala biti usmerjena v postopno prerazporeditev držav članic euroobmočja v MDS, da bi dosegli večjo usklajenost. Svet bi se moral dogovoriti o načelih za postopek prerazporeditve držav članic euroobmočja v MDS.
- (17) Trenutno usklajevanje stališč držav članic pred zasedanji MDS poteka v Ekonomsko-finančnem odboru in njegovem pododboru za vprašanja MDS (SCIMF) v Bruslju in na neformalnih zasedanjih predstavnikov držav članic v MDF v Washingtonu (EURIMF). Za boljše usklajevanje stališč euroobmočja glede vprašanj v zvezi z MDS bi bilo treba ustanoviti posebne pododbore za euroobmočje v Ekonomsko-finančnem odboru.

- (18) Države članice euroobmočja so se leta 2007 dogovorile o pripravi skupnih izjav euroobmočja o vprašanjih, ki so neposredno in izključno povezana s skupno politiko euroobmočja. Ta dogovor bi bilo treba okrepiti in razširiti, da bi določal zahteve za skupne izjave o vseh vprašanjih v zvezi s politiko MDS, državami in nadzorom, ki so pomembna za euroobmočje.
- (19) Ko država članica uvede euro, bi si bilo treba prizadevati, da bi se znotraj MDS dosegle potrebne prilagoditve.
- (20) Vsa vprašanja, ki niso posebej pomembna za euroobmočje, so pa pomembna za Unijo kot celoto, bi bilo treba natančno uskladiti z državami članicami, ki niso v euroobmočju znotraj Ekonomsko finančnega odbora ali Sveta.
- (21) Komisija bi morala za večjo preglednost in odgovornost Evropskemu parlamentu in Svetu v posvetovanju z Euroskupino in Evropsko centralno banko pripravljati redna poročila za Evropski parlament in Svet o usklajevanju zadev v zvezi z euroobmočjem v MDS in drugih mednarodnih finančnih institucijah –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

ODDELEK 1

OPREDELITEV POJMOV IN CILJ

Člen 1

Opredelitev pojmov

V tem sklepu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „država članica euroobmočja“ pomeni državo članico, katere valuta je euro;
- (2) „euroobmočje“ pomeni Unijo, kadar izvaja svoja pooblastila, povezana z državami članicami euroobmočja.

Člen 2

Cilj

Ta sklep vsebuje določbe za postopno vzpostavitev enotnega zastopanja in skupnih stališč euroobmočja v Mednarodnem denarnem skladu (v nadaljnjem besedilu: MDS), dokler euroobmočje ne pridobi polnopravnega članstva v MDS.

ODDELEK 2

ENOTNO ZASTOPANJE EUROOBMOČJA V MDS IN USKLAJENO OBLIKOVANJE NJEGOVIH STALIŠČ

Člen 3

Enotno zastopanje euroobmočja v MDS

Države članice euroobmočja ob podpori Komisije in Evropske centralne banke (v nadaljnjem besedilu: ECB) uvedejo vse potrebne ukrepe, da najpozneje do leta 2025 vzpostavijo enotno zastopanje euroobmočja v MDS, ki temelji na naslednjih načelih:

- v svetu guvernerjev predstavlja stališča euroobmočja predsednik Euroskupine;
- v Mednarodnem monetarnem in finančnem odboru (IMFC) zastopa euroobmočje predsednik Euroskupine;

- v Izvršnem odboru MDS po vzpostavitvi ene ali več volilnih skupin, ki jih sestavljajo samo države članice euroobmočja, euroobmočje neposredno zastopa izvršni direktor volilne skupine euroobmočja;
- izvolitev izvršnega direktorja, kot je navedeno zgoraj, na predlog predsednika Euroskupine v skladu s postopkom iz člena 2 Protokola št. 14 o Euroskupini, ki je priložen Pogodbam.

Člen 4

Usklajeno oblikovanje stališč, ki jih zastopa euroobmočje

Ko je doseženo enotno zastopanje, predvideno v členu 3, se uporabljajo naslednje določbe:

- (a) Brez poseganja v skupna stališča, ki jih sprejme Svet v skladu s členom 138(1) PDEU, se vsa stališča, ki se pisno ali v obliki pisnih izjav zavzamejo v organih MDS, predhodno v celoti uskladijo v Svetu, Evroskupini, Ekonomsko-finančnem odboru in/ali delovni skupini Euroskupine, kot je ustrezno.
- (b) V MDS se oblikuje posebna podporna skupina za podporo vsem akterjem, vključenim v enotno zastopanje euroobmočja v skladu s členom 3.

ODDELEK 3 PREHODNA UREDITEV

Člen 5

Prehodna ureditev

Dokler ni v celoti doseženo enotno zastopanje na podlagi načel iz člena 3, se uporabljajo členi 6 do 9.

Člen 6

Zastopanje euroobmočja v Izvršnem odboru MDS

1. Države članice euroobmočja, Euroskupina, Komisija in Evropska centralna banka si skupaj prizadevajo, da bi pri MDS za euroobmočje dosegle status opazovalca v Izvršnem odboru MDS v skladu z načini iz odstavka 2.
2. Euroobmočje v Izvršnem odboru zastopa predstavnik države članice euroobmočja, ki je že članica Odbora. Predstavnik se določi za obdobje dveh in pol let v skladu s postopkom iz člena 2 Protokola št. 14 o Euroskupini, priloženega Pogodbam. Komisija in Evropska centralna banka se po potrebi prav tako lahko udeležita zasedanj in sodelujeta na njih.
3. V okviru MDS se vzpostavi pisarna za opazovalce, ki podpira izvajanje pravic, ki jih ima euroobmočje v vlogi opazovalca.

Člen 7

Zastopanje euroobmočja v Mednarodnem monetarnem in finančnem odboru

1. Države članice euroobmočja, Euroskupina, Komisija in Evropska centralna banka si skupaj prizadevajo, da bi pri MDS dosegle, da se ima euroobmočje pravico obrniti na Mednarodni monetarni in finančni odbor. Ta pravica ne posega v ureditve, ki v MDS trenutno veljajo za Unijo kot celoto.

2. Euroobmočje v Mednarodnem monetarnem in finančnem odboru zastopajo predsednik Euroskupine, Komisija in Evropska centralna banka, ki lahko po potrebi sodelujejo pri zasedanjih Mednarodnega monetarnega in finančnega odbora.

Člen 8

Notranje usklajevanje euroobmočja v zvezi z ureditvijo volilnih skupin MDS

1. Vsa vprašanja v zvezi z ureditvijo volilnih skupin MDS, ki vključujejo države članice euroobmočja, se predhodno v celoti uskladijo in o njih dosežejo dogovori v Svetu, Euroskupini, Ekonomsko-finančnem odboru in/ali delovni skupini Euroskupine, kot je ustrezno.
2. Stališča, sprejeta v zvezi z ureditvijo volilnih skupin, iz odstavka 1 ali spremembe te ureditve so skladna s ciljema povečevanja usklajenosti zastopanja euroobmočja in doseganja njegovega enotnega zastopanja v MDS.
3. V prehodni fazi se bodo države članice euroobmočja prerazporedile tako, da bodo oblikovale eno ali več volilnih skupin, ki jih bodo sestavljale samo države članice euroobmočja.

Člen 9

Notranje usklajevanje euroobmočja glede zadev, ki so pomembne za euroobmočje

Brez poseganja v skupna stališča, ki jih sprejme Svet v skladu s členom 138(1) PDEU, se države članice euroobmočja v Svetu, Euroskupini, Ekonomsko-finančnem odboru in/ali delovni skupini Euroskupine uskladijo in dogovorijo o skupnih stališčih glede vseh zadev, ki so pomembne za euroobmočje, za zasedanja Izvršnega odbora MDS in sveta guvernerjev, in uporabljajo skupne izjave o teh vprašanjih.

ODDELEK 4 SKUPNE DOLOČBE

Člen 10

Širitev euroobmočja

Ko Svet odloči, da država članica izpolnjuje potrebne pogoje za prevzem eura, si države članice euroobmočja, Euroskupina, Komisija in Evropska centralna banka skupaj prizadevajo, da dosežejo potrebne spremembe v MDS.

Člen 11

Usklajevanje z državami članicami, ki niso v euroobmočju

Glede zadev v zvezi z MDS se v Svetu in Ekonomsko-finančnem odboru organizira tesno sodelovanje z državami članicami, ki niso v euroobmočju. Skupna stališča o zadevah, ki so pomembne za Evropsko unijo kot celoto, se uskladijo.

Člen 12
Poročanje

Komisija v posvetovanju z Euroskupino in Evropsko centralno Banko Evropskemu parlamentu in Svetu redno poroča o usklajevanju pri zadevah glede euroobmočja v MDS in drugih mednarodnih finančnih institucijah.

Člen 13
Naslovniki

Ta sklep je naslovljen na države članice euroobmočja.

Člen 14
Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik